

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„ДУШАН МАТИЋ“,
Број 590/24
Датум 18.12.2024
ТУЗЛА

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
“ДУШАН МАТИЋ”

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ
ЗА 2025. ГОДИНУ

Тузла,
децембар, 2024. године

I	СИСТЕМ РАДА	3
II	ОБАВЉАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА	3
	1. Број и структура набавке библиотечко-информационе грађе у 2025. години	3
	2. Обрада библиотечко-информационе грађе	5
	3. Коришћење библиотечких услуга	5
	4. Завичајна збирка са фондом старе и ретке књиге	6
	5. Легат Душана Матића	6
	6. Културно-образовна делатност	7
	А. Календар редовних дешавања	7
	Б. Акције	11
	7. Издавачка делатност	11
	8. Остваривање матичних функција	11
	9. Заштита библиотечке грађе	12
III	УСЛОВИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОГРАМА.....	12
	1. Простор Библиотеке (стање објекта)	12
	2. Опрема Библиотеке	13
	3. Људски ресурси Библиотеке	13
	4. Финансијска средства	14
IV	ПРОЈЕКТИ БИБЛИОТЕКЕ	14
V	СТАНДАРДИ У БИБЛИОТЕЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ	14

I СИСТЕМ РАДА

Народна библиотека „ Душан Матић“ је самостална установа у области културе од посебног значаја за општину Ћуприја. Организација и рад Библиотеке регулисани су Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о култури и Законом о јавним службама. Финансирање рада Библиотеке врши се средствима из буџета СО Ћуприја и мањим делом од добијеног новца по конкурсима на којима конкуришемо у разним Министарствима, невладиним организацијама и донатора.

Народна библиотека "Душан Матић" у 2025. години својим радом и ангажовањем предузеће све што је потребно за успешно остваривање законом утврђених функција и постављених задатака, и то: израда нових и допуна постојећих нормативних аката Библиотеке; побољшање организације рада; боље и рационалније искоришћавање радног времена, простора и средстава за рад; опремање и одржавање просторија Библиотеке; стручно оспособљавање и усавршавање радника; набавка и популарисање књига и читања; обрада и заштита библиотечко-информационе грађе; рад Читаонице и Интернет читаонице и обезбеђивање периодике; прикупљање грађе за Завичајно одељење; издавачка делатност Библиотеке; културно–образовна делатност Библиотеке; сарадња са другим библиотекама, удружењима и установама културе на територији општине Ћуприја и шире.

Библиотека остварује своју делатност преко одељења као својих организационих јединица.

1. Управа;
2. Одељење за набавку и обраду библиотечке грађе;
3. Одељење за дигитализацију и Одељење серијских публикација;
4. Завичајно одељење и Одељење старе и ретке књиге;
5. Одељење Легата;
6. Одељење за рад са одраслим корисницима;
7. Одељење за рад са децом;
8. Читаоница и Интернет читаоница;
9. Одељење општих и посебних послова.

У наредној години, уколико се утврди да за то постоји потреба, урадиће се нов Правилник о систематизацији послова и радних задатака у Библиотеци, а тиме ће доћи и до промена у броју и саставу организационих јединица у нашој установи.

II ОБАВЉАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА

1. Број и структура набавке библиотечко-информационе грађе у 2025. години

Према важећим стандардима који се примењују у раду библиотека, неопходно је да се књижни фонд Библиотеке сваке године повећава 5% од укупног броја књига.

Библиотека у Ћуприји има око 65.000 књига и у складу с тим, али и предвиђеним новчаним средствима за куповину књига, у 2025. години планирано је следеће:

НАЗИВ	ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ	ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ	УКУПНО
Куповина из средстава буџета СО Ћуприја	100	150	250
Откуп Министарства културе Владе Републике Србије	275	450	725
Добијено на поклон од донатора	225	500	725
УКУПНО	600	1.100	1.700

Напред наведени план није у складу са стандардима, али колико ће се од тога реализовати зависи у првом реду од средстава које ће из буџета СО Ћуприја бити издвојено за куповину књига.

Када се ради о периодичним публикацијама, за 2025. годину планира се следеће:

НАЗИВ	БРОЈ НАСЛОВА ДНЕВНИХ НОВИНА	БРОЈ НАСЛОВА ЛИСТОВА И ЧАСОПИСА
Из средстава буџета општине и библиотеке	2	5
Откуп Министарства културе Владе Србије	0	0
Добијено на поклон од донатора	0	25
УКУПНО	2	30

Периодичне публикације ставиће се на располагање и коришћење члановима и корисницима у Читаоници Библиотеке.

За Завичајни фонд, поред набавке нових наслова, увек је актуелна ретроактивна набавка, тражење и прибављање пропуштених наслова, зато је неопходно установити локални обавезни примерак штампања у договору са општинским органима, издавачима и штампаријама, како би се обезбедило системско и континуирано прикупљање Завичајне грађе.

Поред ових планова, предвиђамо и таксу за сваку издату књигу у износу од 15,00 ред, која по Закону ступа на снагу од 1.јануара 2025.године. Против овог Закона је покренута петиција, па се надамо да ће макар за годину дана бити одложена, како би смо могли да купимо иоле коју потребну књигу.

2. Обрада библиотечко-информационе грађе

Приступањем систему ВБС, Народна библиотека „Душан Матић“ од 1. априла 2009. године постала је део библиотечко-информационог система Србије и тако знатно модернизовала и осавременила свој рад. Захваљујући примени система COBISS, целокупни књижни фонд Библиотеке пренет је у електронски медиј, односно све књиге су обрађене у систему COBISS и урађен је електронски каталог.

Све приновљене књиге у 2025. години, према нашем плану, биће обрађене у систему COBISS.

Библиотека има посебно издвојену просторију где се врши обрада и дигитализација библиотечко-информационе грађе. Радници који раде на овим Одељењима имају лиценцу за обраду публикација у систему COBISS, док лиценцу за дигитализацију библиотечко-информационе грађе не поседује ни један радник Библиотеке.

3. Коришћење библиотечких услуга

Наша установа својим члановима и корисницима пружа библиотечке и библиографске услуге. Породична чланарина за чланове Библиотеке у 2022. години износиће 800 динара, појединачна чланарина за ђаке и студенте је 500, а за остале грађане 600 динара. У циљу стварања навика и потреба за читањем код најмлађих генерација, за децу предшколског узраста и ученике првог разреда основних школа упис у Библиотеку ће бити бесплатан. Такође, право на бесплатан упис у Библиотеку имају и грађани старији од 65 година и добровољни даваоци крви, као и деца из хранитељских породица на територији општине Ћуприја.

У 2025. години планирамо да упишемо око 1.300 чланова, од тога на Одељењу за одрасле око 500, а на Дечјем одељењу 800 чланова.

Код пружања библиотечких услуга за ову годину, планира се следеће:

Укупан број издатих књига _____ 15.000

- Дечје одељење _____	7.000
- Одељење за одрасле _____	8.000
Укупан број прочитаних периодичних јединица _____	2.500
- Дечје одељење _____	1.000
- Одељење за одрасле _____	1.500

Народна библиотека „Душан Матић“ наставиће са међубиблиотечком позајмицом и у 2025. години и планирамо размену око 100 књига са другим библиотекама из целе Србије.

4. Завичајна збирка са фондом старе и ретке књиге

У оквиру Библиотеке не постоји посебно одвојена просторија за Завичајно одељење, већ постоје само два издвојена ормара где је смештена библиотечка грађа (књижна и некњижна) која се односи на Ћуприју или на ауторе који су рођени или живе и раде у Ћуприји.

У 2025. години наставиће се са обрадом књига са овог Одељења у систему COBISS. Такође, вршиће се стално ажурирање некњижне грађе (плакати, разгледнице, каталози, фотографије, позивнице...), као и серијских публикација о Ћуприји.

Током године спроводиће се континуирана акција прикупљања од грађана монографских и серијских публикација, као и некњижне грађе која се односи на Завичајно одељење.

При Завичајном одељењу смештен је у посебном ормару фонд старе и ретке књиге. У 2025. години извршиће се електронска обрада ових књига у складу са библиотечким правилима и прописима. Наставиће се акција прикупљања старе и ретке књиге. Дигитализоваћемо комплетну збирку, под условом да Народна библиотека Србије организује курс за каталогизатора некњижне грађе, јер за то немамо квалификованог радника. Овај курс би био завршен и имали би радника оспособљеног да нам ковид-19 није пореметио планове и НБС, одустала од организовање курсева за библиотекарe. У овом случају се ради о специфичном курсу, зато се организује у Народној библиотеци Србије. Обуком новог радника имали би сређено Завичајно одељење.

5. Легат Душана Матића

У склопу Библиотеке налази се Легат - Спомен соба Душана Матића. Легат се састоји од инвентара из његовог радног кабинета, књига из његове кућне библиотеке и некњижне грађе (писма, слике, разгледнице, фотографије...). Наследници Душана Матића уступили су 1986. године Легат Ћуприји односно Библиотеци на чување и заштиту.

Министарство културе и информисања у априлу 2014. године ставило је Легат на Листу старе и ретке библиотечке грађе од великог значаја. Тиме је Спомен соба Душана Матића постала важан део културне баштине Републике Србије.

Нашим пројектима, који за циљ имају заштиту и очување Легата, како инвентара, тако и књижне и некњижне грађе, конкурисаћемо код Министарства културе за добијање средстава у ове сврхе. У 2025 години конкурисаћемо са пројектом у циљу конзервације и рестаурације тзв. "зеленог салона" Легата, као и за манифестацију 44.Матићеве дане.

6. Културно-образовна делатност

Циљ савремене библиотеке је да осигура једнаку доступност свим врстама информација на разноврсним медијима, свим грађанима без обзира на њихову старост, пол, друштвени статус, националност, веру, расу, језик, инвалидитет, економски и радни статус и образовање.

Циљ нам је да сваком појединцу омогућимо приступ разноврсним културним садржајима као основама за учење, независно одлучивање и културни развитак појединца и друштвених група.

Градити препознатљиву посебност Библиотеке, изграђујући и негујући однос поверења корисника у постојаност и вредност њених информационих извора и услуга и тиме подупрети успешност и делотворност.

Из свих ових разлога, Народна библиотека "Душан Матић" развила је разноврсну, богату, садржајну и квалитетну културно- образовну делатност.

А. Календар редовних дешавања

У оквиру сталних културних дешавања, Библиотека ће у 2025. години обележити следеће датуме:

ЈАНУАР

06.01. – Поводом Божића постављене објаве на друштвеним мрежама и изложба књига из фонда библиотеке о нашим народним обичајима.

27.01. – Обележавање Светог Саве – изложба књига из фонда библиотеке о Светом Сави и објаве на друштвеним мрежама. Основним и средњим школама поклонимо књиге из нашег вишка.

ФЕБРУАР

07.02. – Прва среда у фебруару, Светски дан читања наглас биће обележен у библиотеци. Наглас ће читати наши корисници, чланови Књижевног клуба „Душан Матић“, ученици основних и средњих школа, медицински радници, новинари итд. Читаће се на немачком, руском, француском и српском.

21.02. – Међународни дан матерњег језика, гост са Института за српски језик, предавање за ученике основних и средњих школа

28.02. – Национални дан књиге – Поетски сусрет са писцима или промоција неке књиге

МАРТ

07.03. – Обележавање Међународног дана жена. Читаће се су се песме о мамама, бакама.

Разговараће се о књигама које су посвећене женама и које су писале жене. Израда осмомартовских честитки са ученицима нашег града.

12.03.- На друштвеним мрежама објављивање текстова о годишњици смрти академика и књижевника Драгослава Михаиловића

18.03. – Расписивање литерарног конкурса за најлепши стих или поруку на тему „Деца“, поводом обележавања Међународног дана дечије књиге.

20.03. – Поводом светског дана поезије, Народна библиотека „Душан Матић“ организује „Поетско вече у библиотеци“.

АПРИЛ

02.04. – Постављење изложбае књига бајки Ханса Кристијана Андерсена са Дечијег одељења поводом обележавања Међународног дана дечије књиге и дана када је Андерсен рођен.

Додела награда на такмичењу за најлепши стих или поруку на тему „Деца“.

08.04. – Посета деце из вртића

16.04. – Поетско вече песника

18.04. – Поводом Међународног дана књиге и ауторских права организовање традиционалне манифестације „Библиотека ноћу – Ћуприја будна уз књигу“ уз богат образовни и културно-забавни програм и тог дана ше библиотека радити са корисницима до 24 часа.

Између 10. и 25.04. – Општинско такмичење рецитатора „Песнице народа мог“.

22.04. – Обележавање Дан планете Земље поставком изложбе књига из фонда библиотеке које

одговарају овој теми.

21.04.-Расписивање за прву необјављену збирку приповедака поводом доделе награде на манифестацији „Драгослављев венац“

МАЈ

08.05. – Расписивање литерарног конкурса на тему заштите животне средине „Прљаво или чисто –није исто“.

09.05. – Дан Европе – изложба књига из фонда библиотеке.

16.05. – Јавни час посвећен посвећен неком познатом књижевнику. Учесници: професорка српског језика и књижевности и ученици

Изложба о књижевнику коме је посвећен јавни час

28.05. – Изложба књига Милутина Миланковића, српског математичара, астронома, доктора техничких наука поводом његовог дана рођења.

ЈУН

05.06. – Дан заштите животне средине

Манифестација „Разиграно родитељство“ и библиотека је учесник тог дешавања.

16. 06. Расписивање конкурса за престижну награду "Матићев шал" за 2025. годину и на стих неке Матићеве песме за ученике основних и средњих школа.

20.06.-Промоција књиге неког песника

25.06. – Обележавање Видовдана

ЈУЛ

Народна библиотека "Душан Матић" ће, као и претходних година, припремити богат програм летњих креативних радионица за све ученике нашег града који желе да летују и у библиотеци.

Од 1. јула 2025. године, почиње радионица Изражајног читања под називом "Читам јасно и гласно". Полазници ове радионице ће научити шта је то изражајно читање и читати упечатљиво, убедљиво, јасно, течно и сликовито. Радионице ће се током јула одржавати сваког понедељка и среде од 17.00 до 18.00 часова

Креативна радионица "Како се пишу песме" почиње од 2. јула 2025. године. Ова радионица ће се одржавати такође током јула месеца и то сваког уторка и четвртка од 17.00 до 18.00 часова и биће један свеобухватан увод у процес стварања песме.

10.07. Промоција збирке песама младог песника

24.07. – Омаж ћупријским песницима

АВГУСТ

У августу месецу, тачније од уторка 1. августа 2025. године, почеће са радом креативна радионица Лепог писања и калиграфије под називом "Лепо пишем азбуку". Сваког уторка и четвртка од 17.00 до 18.00 часова полазници ће учити и писати елементе штампаних и писаних слова, преписиваће разноврсне текстове и самостално ће креирати слова . По жељи деце увешћемо још једну радионицу у току августа.

11.08. - Поводом Међународног дана младих, Народна библиотека "Душан Матић" одобриће попуст од 50% за упис нових чланова.

18.08. – На друштвеним мрежама постављени текстови о Боју на Иванковцу.

28.08. – Додела награда свим полазницима радионица

29.08. – У Летњој читаоници НБ „Душан Матић“ биће организована промоција песника

СЕПТЕМБАР

02 – 06.09. – Прва недеља септембра – Народна библиотека "Душан Матић" организоваће акцију под називом "Дан отворених врата". Сви ученици основних и средњих школа могли су да се учлане у библиотеку по промотивној цени од 250 динара. Деца предшколског узраста и ученици првог разреда имала су могућност бесплатног уписа у библиотеку.

10– 13. 09. – 44. Матићеве дани. Манифестација је посвећена књижевнику и академику Душану Матићу, који је рођен у Ћуприји, 13. септембра 1898. године.

19.09. – Расписан Конкурс за избор најбољег литерарног рада на тему „Мој град“ (повод је обележавања Дана општине)

ОКТОБАР

ДЕЧИЈА НЕДЕЉА, прва недеља октобра

08.10. – Посета ученика првог и другог разреда основних школа

10.10. – Посета ученика од првог до четвртог разреда основних школа

13.10. – Биће уручене награде најуспешнијим ученицима за литерарни конкурс на тему „Мој град“.

16.10. – Посета деце из вртића

НОВЕМБАР

03.11. - Народна библиотека "Душан Матић" расписаће литерарни конкурс на тему "Мој завичај"поводом обележавања дана рођења нашег академика Драгослав Михаиловића, као и ликовни конкурс на тему „Лик из Драгослављевог дела“.

05.11. – Посета деце из вртића и прича о нашем граду

06.11. Обележавање Вукове недеље

11.11. – Изложба књига из фонда библиотеке које одговарају теми Првог светског рата.

17.до 18.11. – Манифестација „Драгослављев венац“, Трећи по реду 2025. године

19.11.-Сећање на Владимира Давидовића- донатора библиотечке целине

29.11. – Расписивање литерарног конкурса на тему „Магија читања“ поводом обележавања 157 година од оснивања првог Читалишта у Ћуприји.

ДЕЦЕМБАР

Новогодишња продајна изложба књига у центру града

10.12- Трибина на тему Књижевност и спорт

28. 12. – Учествовање у новогодишњем програму града (Новогодишња библиотека)

29.12. - Обележавање дана наше библиотеке

Поред обележавања наведених датума, Библиотека ће организовати и културна дешавања поводом важнијих јубилеја у 2025. години.

Б. Акције

Поред културних дешавања везаних за поједине важне датуме и јубилеје, Библиотека ће у 2025. години организовати и друга дешавања и покренуће неколико акција:

- Поред већ наведених, организоваћемо и друге креативне радионице за ученке основних и средњих школа;
- Две акције (у пролеће и лето) уписа у Библиотеку које ће се реализовати у центру града;
- Организовање најмање две изложбе књига у центру града

- Расписивање више литерарних конкурса за ученике основних школа за избор најбоље песме или прче на различите теме;

Поред овога, Библиотека ће организовати и промоције књига, позоришне представе, трибине и предавања из области културе, уметности, образовања, науке и друштвеног живота уопште, изложбе итд.

Библиотека ће у 2025. години активно учествовати, према потребама и могућностима, и у свим другим манифестацијама и активностима на територији општине Ћуприја.

8. Издавачка делатност

Уколико се створе повољни финансијски услови, и У 2025. години планирамо настављање издавачке делатности Библиотеке.

9. Остваривање матичних функција

Народна библиотека „Душан Матић“ је матична библиотека за све библиотеке на подручју општине Ћуприја, којих има три у основним школама, три у средњим школама. Све ове библиотеке уписане су у регистар библиотека Србије. За 2025. годину планира се следеће:

- Израда информација о потребама, стању и проблемима рада школских библиотека на подручју општине са предлогом мера.

- Непосредна стручна помоћ школским библиотекама на обуци радника библиотека и сређивању књижног фонда и друге библиотечке грађе.

- Библиотека ће подстицати обуку кадрова у свим библиотекама кроз непосредан контакт и консултације и кроз обезбеђивање учешћа свих кадрова на стручним семинарима.

- Активна сарадња, стручна помоћ и помоћ у књигама Библиотеци у Казнено-поправном заводу у Ћуприји.

10. Заштита библиотечке грађе

Када су у питању планиране активности у вези начина чувања библиотечке грађе, противпожарне заштите, заштите од влаге и других узрочника који могу да доведу до уништења или оштећења, деловаћемо у складу са позитивним законским прописима, као и према могућностима Библиотеке.

- Континуирано ћемо радити са читаоцима у циљу чувања књига, а нарочито у решавању проблема враћања књига које се задржавају дуже од предвиђеног рока.

- Код чувања и обраде архивске грађе Библиотеке, у овој години урадиће се сва потребна нормативна акта и иста обработити према утврђеним прописима.

III УСЛОВИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОГРАМА

Основни услови за извршавање зацртаног Програма рада Библиотеке у 2025. години су: простор, опрема, људски ресурси и финансијска средства.

1. Простор Библиотеке (стање објекта)

Библиотека се налази у посебној згради у улици Милице Ценић број 15, која је 1986. године адаптирана за њене потребе. У одржавање зграде деценијама се није улагало, потребна је санација крова, кречење фасада зграде и унутрашњих просторије Библиотеке. Замењена је дотрајала столарија (али не комплетна) и урађено је бетонирање дворишта и урађена летња читаоница коју користимо али је то мали простор.

Укупна корисна површина Библиотеке износи 179,70 метара квадратних. Од тога, Одељење за одрасле има површину од 74,50 м², Дечје одељење 37,25м², као и Читаоница са 8 радних места 37,25 м².

Не постоји посебно Одељење за обраду библиотечке грађе, већ је оно смештено у делу Спомен собе Душана Матића, а укупна површина ове просторије износи 13,00м². Остале просторије (канцеларија директора, помоћне просторије и санитарни блок) имају површину од 27,40м². Библиотека има и две подрумске просторије које се користе као магацин и делимично као депо књига.

Према важећим стандардима који се примењују у библиотечкој делатности, наша Библиотека не задовољава исте, што ствара озбиљне проблеме у функционисању и раду Библиотеке. Недостатак простора доводи до тога да нисмо у могућности да унесемо додатну опрему, књиге су пренатрпане по полицама и орманима и све су теже доступне читаоцима. Поред тога што постојећи простор не испуњава услове за нормалан рад Одељења за одрасле и Дечјег одељења, Библиотека нема простора за Завичајно одељење, Одељење за научну и стручну литературу и радионицу за заштиту и поправку књига.

2. Опрема Библиотеке

Опрема коју Библиотека поседује у релативно је добром стању и редовно се одржава. Библиотека има довољан број рачунара за рад са корисницима и за обраду књига.

У 2025. години се не планира набавка нових рачунара, већ само куповина друге опреме која је дотрајала, а која је неопходна за рад Библиотеке. Пре свега ради се о набавци нових полица за књиге. Посебна пажња биће посвећена одржавању постојеће опреме. Противпожарна опрема ће се редовно одржавати и сервисирати.

3. Људски ресурси Библиотеке

Библиотека има 11 радника. Од укупног броја, четири су са факултетом (један радник је на одређено радно време), два са завршеном вишом школом и пет са средњом школом. Стручни радници, у са Законом о библиотечко-информационој делатности, имају положен стручни библиотекарски испит. Дакле, осим радника који ради на пословима одржавања хигијене, преосталих десет запослених имају положен стручни библиотекарски испит и одговарајућа стручна звања.

Стручно оспособљавање и усавршавање радника Библиотеке у 2025. години оствариће се кроз:

- Учешће радника на семинарима, саветовањима и састанцима које организује Народна библиотека Србије, Матична библиотека, Заједница библиотека Србије, Друштво библиотекара Србије или нека друга овлашћена организација;

- Организована посета радника другим библиотекама;

- Индивидуално оспособљавање радника кроз свакодневни рад и праћење одговарајућих упутстава, новина, прописа и слично;

- Организовање посебних стручних семинара и курсева.

Један радник Библиотеке, након похађања семинара у трајању од шест месеци, у 2018. години положио је стручни испит за против пожарну заштиту.

4. Финансијска средства

Обезбеђивање финансијских средстава су један од основних услова за рад Библиотеке, односно за спровођење Програма рада. Приликом израде Програма рада Библиотеке за 2025. годину водило се рачуна о законом предвиђеним функцијама, њеној финансијској могућности и економском положају наше локалне заједнице тј. оснивача. Такође, рачунали смо на помоћ ресорног Министарства културе и других Министарстава и Установа (кроз пројекте), а покушаћемо да обезбедимо и помоћ спонзора.

IV ПРОЈЕКТИ БИБЛИОТЕКЕ У 2022. ГОДИНИ

Захваљујући добро осмишљеним и квалитетно урађеним пројектима, Народна библиотека „Душан Матић“ сваке године добија финансијска средства за реализацију предложених пројеката. Библиотека ће и у 2025. години конкурисати са више пројеката код Министарства културе за добијање финансијских средстава. Такође, наша установа ће аплицирати са новим пројектима (змена крова на згради Библиотеке, изградња ограде у дворишту, репарација намештаја у Легату Душана Матића...) и код других институција, организација и фондација у циљу добијања финансијских средстава за даље унапређење рада библиотечко-информационе и културно-образовне делатности Библиотеке.

V СТАНДАРДИ У БИБЛИОТЕЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Одлуком Управног одбора Народне библиотеке Србије о усвајању стандарда за јавне библиотеке од 09.11.2009. године одређени су минимални услови за обављање делатности јавних библиотека у Републици Србији.

Према броју становника појединих општина у Србији, општинске јавне библиотеке су сврстане у VI категорија. С обзиром на то да општина Ћуприја има око 24.000 становника, Народна библиотека „Душан Матић“ сврстана је у III категорију која важи за подручја од 20.000 до 35.000 становника.

Када је у питању величина библиотеке, према важећим стандардима, библиотека III категорије треба да има површину од 780 до 1.365м², односно 39м² на 1.000 становника. Библиотека у Ћуприји требало би да има 1.326м², а иначе има свега 180м². Овај податак најсликовитије показује да Народна библиотека „Душан Матић“ под хитно мора на задовољавајући начин да реши проблем недостатка простора.

Приликом одређивања броја стручних радника у библиотеци полази се од сталног развоја информационах технологија и библиотечко-информационах услуга, као и промена у библиотечкој струци.

Према важећим стандардима, минималан број стручних радника у општинској библиотеци је:

- 2 стручна радника на 5.000 становника, или
- 2 стручна радника на сваких 6.000 јединица библиотечко-информационе грађе у фонду, или
- 2 стручна радника на најмање 300-500 корисника.

Библиотека у Ћуприји има 8 стручних радника са положеним стручним библиотекарским испитом. Овде се не рачуна директор који, такође, има положен библиотекарски испит, али се бави руковођењем установом. Осам стручних радника је мање од броја који је у складу са горе наведеним стандардима: општина Ћуприја има око 34.000 становника, Библиотека има око 65.000 библиотечко-информационах јединица у фонду и Библиотека има око 3.500 корисника.

У општинским библиотекама потребно је да постоји одређен број јединица библиотечко-информационе грађе у односу на број становника општине. Библиотека III категорије требало би да има 2 јединице библиотечко-информационе грађе по становнику. То значи да би Библиотека у Ћуприји требало да има око 68.000 књига. Наша Библиотека нема одговарајући број књига како је предвиђено стандардима у библиотечко-информационој делатности. Надамо се да ћемо у наредним годинама имати довољно финансијских средстава за куповину нових књига како бисмо достигли предвиђен број публикација.

* * *

На крају, да напоменемо да ће Библиотека и у 2025. години радити радним даном од 07.30 до 19.00 часова, а суботом од 08.00 до 13.00 часова.

У зависности од могућности и потреба, Програм рада Народне библиотеке „Душан Матић“ у 2025. години може се мењати и допуњавати.

ДИРЕКТОР
НБ „ДУШАН МАТИЋ“

Љиљана Ђорђевић

Ђуприја,
децембар, 2024. године

Љ. Ђорђевић